

Indikaatori “Veterinaarkulud” analüüs 2017. aasta kohta

Sisukord

Metoodika	2
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2017. aastal	3
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2017. aastal	4
Kokkuvõte.....	5

Jooniste loetelu

Joonis 1. Veterinaarkulud piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal.....	3
Joonis 2. Veterinaarkulud lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal	3
Joonis 3. Veterinaarkulud piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal	4
Joonis 4. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal.....	4
Joonis 5. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015 - 2017. aastal.	5

Tabelite loetelu

Tabel 1. Suurusgrupid loomade arvu alusel	2
---	---

Lisade loetelu

Lisa 1. Veterinaarkulude analüüsi andmed 2015, 2016 ja 2017. aasta kohta

Töö teostaja: Põllumajandusuuringute Keskuse põllumajanduskeskkonna seire ja uuringute büroo ning maamajanduse analüüsi osakond.

Metoodika

MAK 2014-2020 meetme 14.1 „Loomade heaolu toetus“ eesmärgiks on tõsta loomakasvatavate teadlikkust loomade heaolust ja toetada põllumajandustootjaid, kes täidavad loomade heaolu kõrgemaid nõudeid, parandades sellega loomade heaolu ja tervist ning tagades neile loomuomasemad pidamistingimused. Eesmärkide jälgimiseks on võetud kasutusele indikaator "veterinaarkulud", mille analüüsiobjektiks on veterinaartasude ja ravimitega seotud kulud keskmiselt ühe loomühiku kohta.

Kõik indikaatori "veterinaarkulud" näitajad on arvatud kaalutud keskmistena, mis annab võimaluse üldistada saadud tulemusi gruppi kuuluvate põllumajandustootjate üldkogumi kohta. Loomade heaolu toetuse (MAK 2014–2020 meede 14.1) taotlenud ettevõtete üldkogumina on kasutatud vastavat toetust taotlenud põllumajandustootjate PRIA toetuste registri andmeid 2017. aasta kohta. Igale toetust taotlenud tootjale määrati tootmistüüp ja majanduslik suurus vastavalt PRIA loomade ja põldude registri andmetele loomade arvu ja maakasutuse kohta 2017. aastal. Arvutuste aluseks olid standardtoodangu koefitsiendid¹ "ST 2013".

Veterinaarkulud loomühiku kohta loomade heaolu toetuse taotlenud tootjate tulemusi (edaspidi LHT taotlejad) analüüsiti tootmistüüpide (piimatootmine, lihavesikasvatus, piima- ja lihavesikasvatus, lamba- ja kitsekasvatus, sea- ja linnukasvatus) ja suurusgruppide lõikes. Analüüsi kaasatud ettevõtete arv ja põllumajandustootjate esindatus on toodud Lisa 1. Erinevuste hindamiseks on lisaks LHT taotlejate tulemustele välja toodud ka nende ettevõtete tulemused, kes seda toetust 2017. aastal ei taotlenud (edaspidi LHT mittetaotlejad), kuid kes vastasid loomade heaolu toetuse saamise tingimustele (kellel oli loomi vähemalt 2 loomühiku ulatuses või vähemalt 50 munakana). Loomühikute (lü) arvestamisel kasutati järgmisi koefitsiente: vähemalt kuue kuu vanune veis - 1; vähemalt kuue kuu vanune hobune - 1; vasikas - 0,4; emis - 0,5; siga - 0,3; lamma ja kits - 0,15; munakana - 0,014.

Tulemuste analüüsimiseks moodustati suurusgrupid (Tabel 1), mille aluseks on loomade arv ettevõttes.

Tabel 1. Suurusgrupid loomade arvu alusel

Suurusgrupp	Loomade arv	
	Veised	Lambad ja kitsed
1	1-50	1-100
2	51-200	101-500
3	201-500	>500
4	>500	

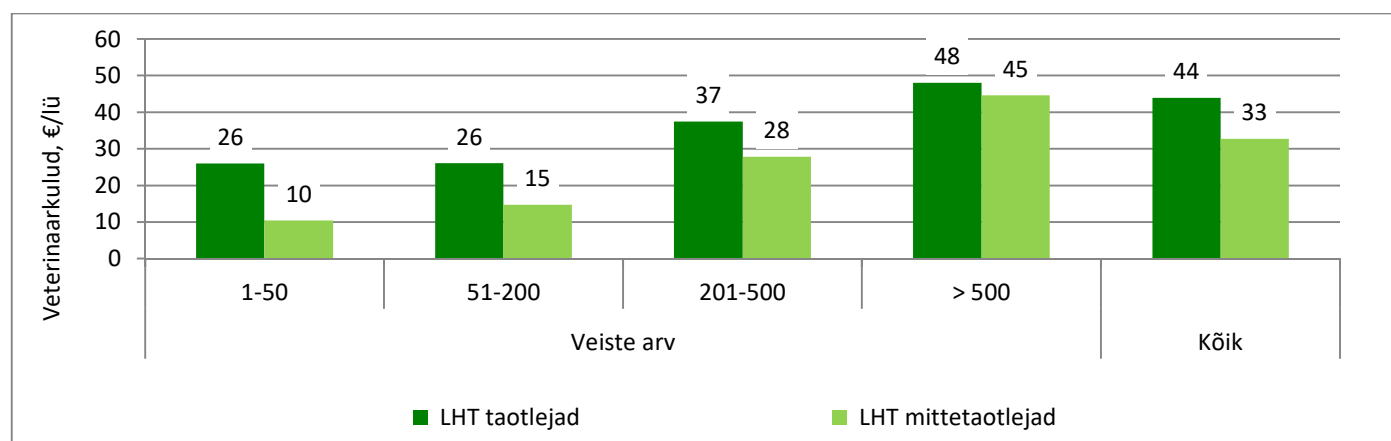
Andmete konfidentsiaalsuse tagamiseks on FADNi andmete kasutamisel minimaalne grupi suurus andmete avalikustamiseks vähemalt viis ettevõtet ning kui mõnes suurusgrupis oli nende aastate jooksul valimis vähem kui viis ettevõtet, siis ei saanud vastava suurusgrupi tulemusi avaldada. Loomade heaolu toetust (MAK 2014–2020 meede 14.1) taotlenud ning mittetaotlenud ettevõtete koondtulemused 2015. - 2017. aastal tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes on esitatud tabelites 2 – 31 (Lisa 1).

¹ Standardtoodangu koefitsiendid "2013" (2011-2015 keskmine)

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2017. aastal

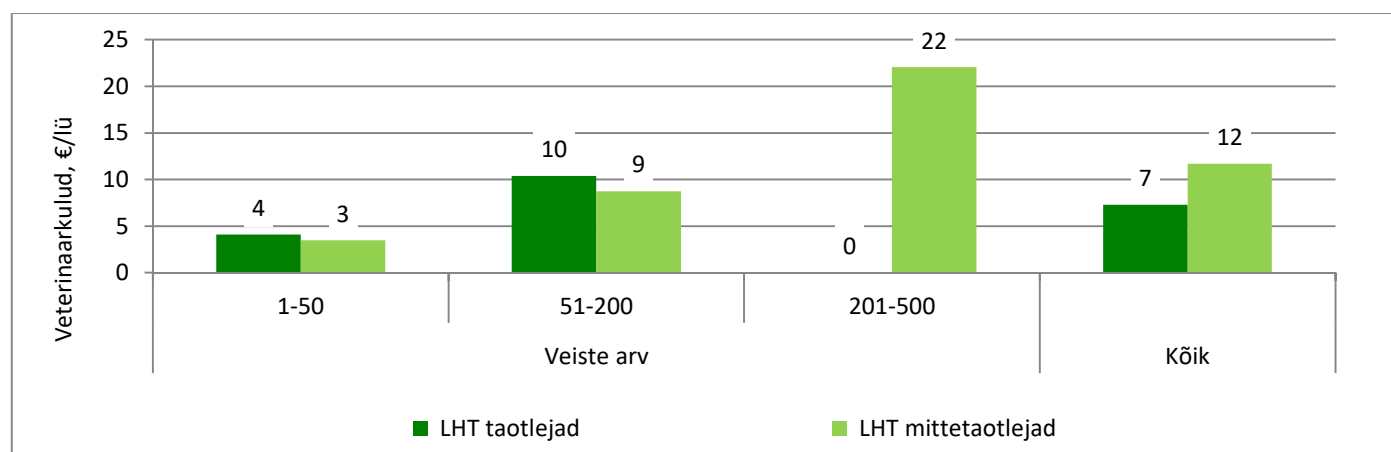
Rohkem veiseid ettevõttes
=
suurem veterinaarkulu
loomühiku kohta
(€/lü)

Piimatootjate grupis (veiste arvu järgi grupeerituna) võib täheldada, ning seda nii LHT taotlejate kui ka LHT mittetaotlejate puhul, et mida suurem piimatootmisettevõtte, seda suuremad on veterinaarkulud loomühiku kohta – kui LHT taotlenud kõige väiksema piimatootjate grupis oli see näitaja 26 €/lü, siis kõige suuremate piimatootjate grupis olid veterinaarkulud 48 €/lü (Joonis 1). Toodud tulemuste põhjal võib järeldada ka, et kõige väiksemate ning kõige suuremate piimatootjate gruppides olid veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud piimatootjatel mõnevõrra suuremad võrreldes LHT mittetaotlejatega.

Joonis 1. Veterinaarkulud piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal

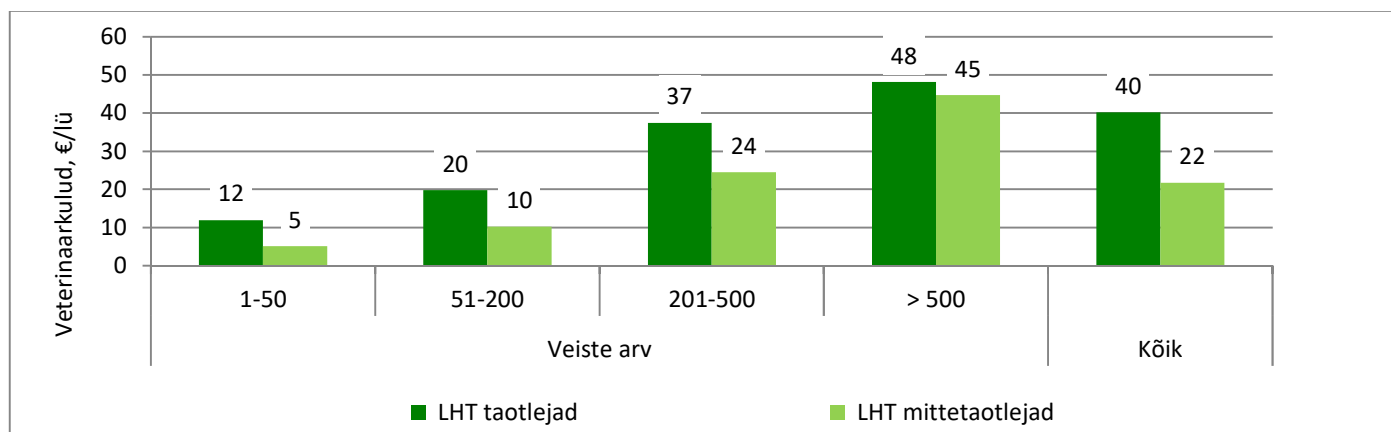
Lihaveisekasvatuse ettevõtete grupeerimisel veiste arvu järgi võib samuti öelda, et mida suurem ettevõtte, seda suuremad veterinaarkulud loomühiku kohta – kui väiketootjatel oli see näitaja vahemikus 3-4 €/lü, siis suurimate LHT mittetaotlenud ettevõtete grupis oli veterinaarkulud loomühiku kohta juba 22 eurot (Joonis 2).

Joonis 2. Veterinaarkulud lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal

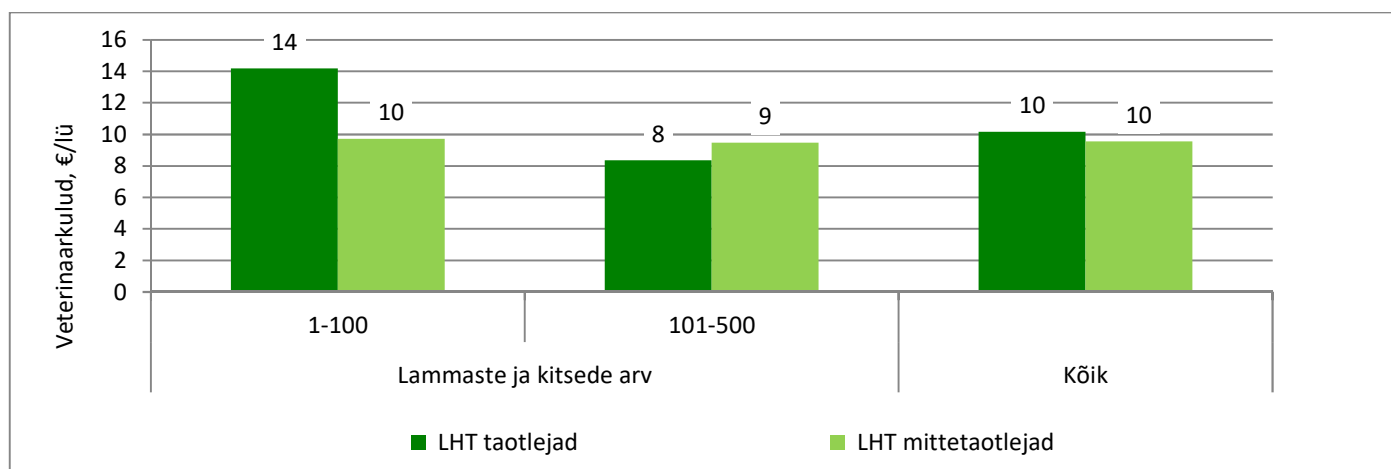
Veiste arvu järgi grupeerides olid veterinaarkulud loomühiku kohta kõige suuremad piima- ja lihaveisekasvatuse tootjate grupis kel oli rohkem kui 500 veist, kus veterinaarkulud loomühiku kohta ulatusid 48 euronit (Joonis 3). Võrreldes LHT taotlejate ning LHT mittetaotlejate piima- ja lihaveisekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta, selgus et LHT taotlejatel olid need kulud mõnevõrra suuremad võrreldes LHT mittetaotlejatega ning seda kõikides suurusgruppides.

Indikaatori "Veterinaarkulud" analüüs 2017. aasta kohta

Joonis 3. Veterinaarkulud piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal

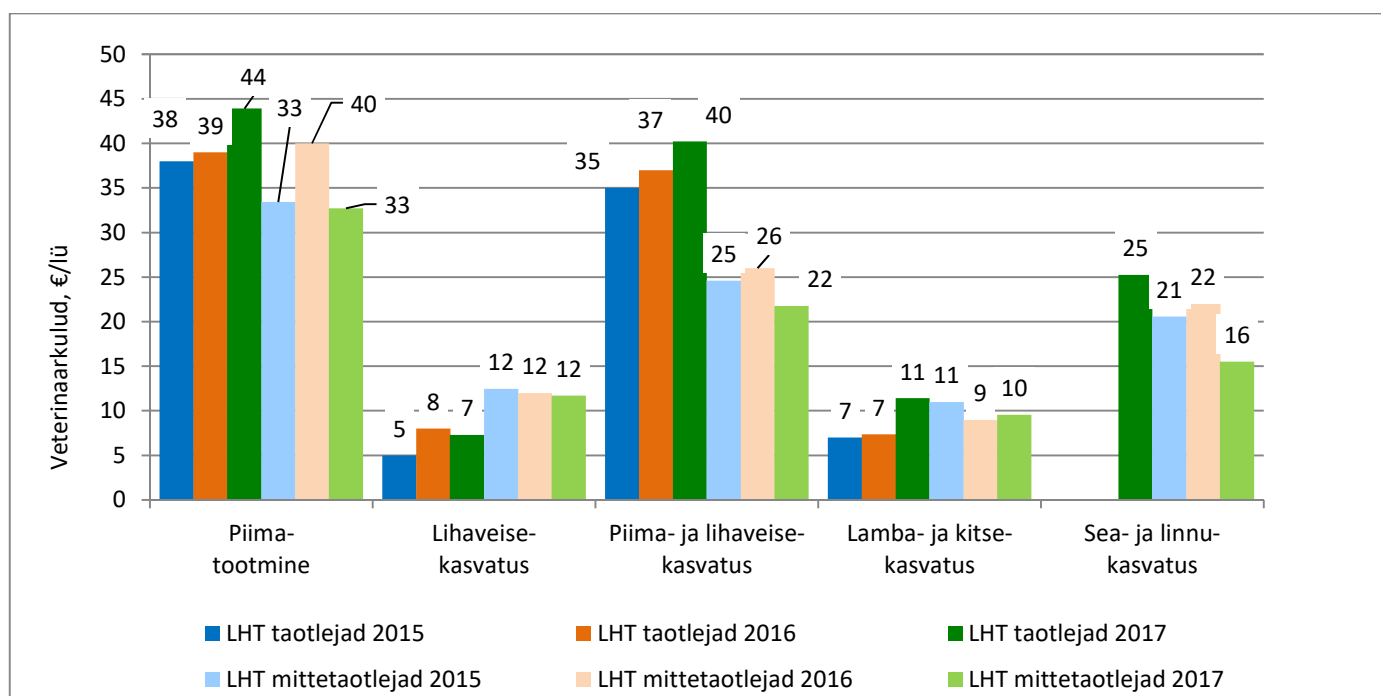
Võrreldes LHT taotlejate ning LHT mittetaotlejate lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta, selgus, et 2017. aastal LHT taotlenud väiksemate tootjate grupis olid need kulud mõnevõrra suuremad võrreldes LHT mittetaotlejatega (Joonis 4). Samas suuremate lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete grupis oli pilt täpselt vastupidine ehk LHT mittetaotlejatel olid veterinaarkulud loomühiku kohta arvestatuna mõnevõrra suuremad võrreldes LHT taotlejatega. Suuremate LHT taotlenud tootjate grupis olid veterinaarkulud loomühiku kohta mõnevõrra madalamad väiksemate tootjatega võrreldes.

Joonis 4. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes 2017. aastal

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2017. aastal

Loomühiku kohta arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2017. aastal kõige suuremad piimatootjatel – 44 €/lü (2016. aastal 39 €/lü, 2015. aastal 38 €/lü) (Joonis 5). Üldiselt olid LHT taotlejatel veterinaarkulud mõnevõrra suuremad võrreldes LHT mittetaotlejatega v.a lihavesikasvatajatel. Näiteks olid 2017. aastal LHT toetust taotlenud piima- ja lihavesikasvatajatel veterinaarkulud 44 €/lü ja LHT mittetaotlejatel 33 €/lü. Veterinaarkulud loomühiku kohta arvestatuna olid suuremad LHT mittetaotlenud lihavesikasvatajatel võrreldes LHT taotlejatega (vastavalt 12 €/lü ja 7 €/lü). LHT taotlenud lamba- ja kitsekasvatajatel oli võrreldes 2015. aastaga veterinaarkulud tõusnud 4€/lü. Kahel varasemal aastal oli andmete avaldamiseks sea- ja linnukasvatuse tootmistüübis valim ebapiisav. 2017. aasta valimi põhjal nähtub, et nimetatud tootmistüübi LHT taotlenud (25 €/lü) ja mittetaotlenud (16 €/lü) grupi veterinaarkulud erinevad lausa 8 €/lü.

Joonis 5. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015 - 2017. aastal.

Kokkuvõte

Loomühiku kohta arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2017. aastal kõige suuremad piimatootjatel – 44 €/lü. Mida suurem piimatootmisettevõte, seda suuremad on veterinaarkulud loomühiku kohta.

Väiketootjatest lihaveisekasvatajatel olid veterinaarkulud vahemikus 3-4 €/lü, suurimate LHT mittetaotlenud ettevõtete grupis aga juba 22 eurot/lü.

Lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete grupis oli väiksema loomade arvuga ettevõtetes veterinaarkulud veidi suuremad (10-14 €/lü) kui üle 100 loomaga ettevõtetes (8-9 €/lü).